

بررسی میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در مبتلایان به درماتیت سورییک

چکیده

دریافت: ۱۳۹۶/۰۴/۱۷ ویرایش: ۱۳۹۶/۰۹/۱۲ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۹/۱۷ آنلاین: ۱۳۹۶/۰۹/۱۸

زمینه و هدف: درماتیت سورییک یک درماتیت مزمن با شیوع ۱–۳٪ و در افراد دارای نقص ایمنی شیوع آن ۸۳–۸۳٪ گزارش شده است. بیشتر، به دلیل عوامل مستعدکننده، تکثیر بیش از حد فلور نرمال مخمر مالاسزیا دیده می‌شود که باعث بروز و تشید عالیم می‌شود. هدف از این مطالعه، بررسی و تشخیص میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در بیماران مبتلا به درماتیت سورییک بود.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی-توصفی که به مدت یک سال از دی ۱۳۹۴ تا دی ۱۳۹۵ انجام پذیرفت از بیماران ارجاع شده توسط پزشک متخصص پوست به آزمایشگاه قارچ‌شناسی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، پس از ثبت عالیم کلینیکی و مشخصات آن‌ها، نمونه‌گیری با روش‌های چسب اسکاچ و تراشیدن بهوسیله اسکالپل به عمل آمد. لام‌های مستقیم با پناس ۱۰٪ و رنگ آمیزی شده با متیلن بلو، تهیه و میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا با آزمایش مستقیم میکروسکوپی، برابر الگوهای استاندارد مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از تعداد کل ۴۵ بیمار، ۶۶٪ دارای کلونیزاسیون متوسط تا شدید بودند. کلونیزاسیون شدید بیشتر در حضور فاکتورهای تعريق (۳۱٪) و استرس (۵۳٪) دیده شد ($P=0.01$) و ($P=0.06$). در هشت مورد (۱۷٪) از بیماران شکل میسیال مشاهده گردید و بیشترین مشاهده میسیالوم در حضور فاکتور استرس مشاهده گردید ($P=0.03$).

نتیجه‌گیری: میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در مبتلایان به درماتیت سورییک، در بیشتر موارد بالاتر از حد حالت نرمال بود که نقش اتیولوژیک مخمر را حداقل در تشید بیماری مورد تأکید قرار می‌دهد. همچنین نقش فاکتورهای مانند تعريق و استرس در کلونیزاسیون شدید و ایجاد شکل تهاجمی تأیید شد.

کلمات کلیایی: کلونیزاسیون، مالاسزیا، درماتیت سورییک، استرس، تعريف.

ساناز تاجیکی^۱، روشنک داعی قزوینی^{۱*}

سید جمال هاشمی^۱، انسیه زیباور^۱

میرسعید یکانی نژاد^۱، مهدی ذارعی^۲

زینب بر جیان بروجنی^۱

۱- گروه قارچ‌شناسی پزشکی، دانشکده پهادشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۲- گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پهادشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۳- گروه پهادشت، امداد و درمان ناجا، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول: تهران، پلار کشاورز، خیابان قدس، خیابان پورسینا، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده پهادشت، گروه قارچ‌شناسی پزشکی

تلفن: ۰۲۱-۴۲۹۳۳۱۲۷
E-mail: rdaie@tums.ac.ir

مقدمه

وجود دارد، مرتبط است. این قارچ عامل بیماری پیتیریازیس و رسیکالار (Pityriasis versicolor) نیز می‌باشد و در پاتوژنر درماتیت سورییک، درماتیت اتوپیک و پسوریازیس نقش دارد.^{۱–۳} درماتیت سورییک با درمان توسط آنتی‌بیوتیک‌های ضدقارچ بهتر می‌شود و این نکته مطرح کننده‌ی این احتمال است که قارچ‌های مخمری پوست در ایجاد این بیماری دخالت دارند.^{۴–۶} به تازگی پیشنهاد شده که درماتیت سورییک به علت تحریک به مالاسزیا ایجاد می‌شود که باعث پاسخ التهابی می‌گردد.^۷ این مخمر لیپوفیل می‌باشد و نواحی غنی از سیوم

درماتیت سورییک یک درماتیت مزمن بوده که ۱–۳٪ جمعیت جهان به این بیماری مبتلا می‌باشند. در این بیماری پوسته‌های چرب در نوزادان و بالغین مشاهده شده، اما در بالغین بثورات تمایل دارند بر روی قسمت‌های مرکزی صورت، ابروها و سر ظاهر شده و بیشتر باعث پوسته‌دار شدن پوست می‌گردند. درماتیت سورییک گاهی با رشد بیش از حد مالاسزیا، مخمری که به طور طبیعی بر سطح پوست

(عدم استحمام پیش از مراجعته به آزمایشگاه به مدت سه روز و عدم استفاده از هر گونه داروی ضدقارچی و یا ترکیبات کورتیکواستروییدی چه به صورت خوارکی و چه به صورت موضعی به مدت سه هفته) نموده برداری توسط اسکالپل استریل به روش تراشیدن و نوار چسب اسکاج از محل سر و صورت بیماران به عمل آمد و جهت انجام آزمایشات متداول (آزمایش مستقیم میکروسکوپی با پاتاس٪۱۰ و رنگ آمیزی با متیلن بلو) مورد استفاده قرار گرفتند. ویژگی‌های مورفو‌لولژیکی مخمرها در لام‌های مستقیم، شامل جوانه‌زنی و اسکار جوانه، میزان کلونیزاسیون مخمر و وجود میسلیوم‌های کوتاه و خمیده اسپاگتی‌شکل، مورد بررسی قرار گرفت و با مقایسه آن‌ها با الگوهای استاندارد، نتایج مربوط به هر فرد در برگه مربوطه یادداشت گردید.^{۱۱} جهت برآورده میزان کلونیزاسیون مخمر، متوسط تعداد مخمر در پنج میدان میکروسکوپی با بزرگنمایی ۴۰۰ شمارش شد و به روش زیر تقسیم‌بندی شد: ۵-۰ حالت منفی و نرمال، ۱۰-۵ کلونیزاسیون خفیف، ۱۵-۱۰ کلونیزاسیون متوسط و بیشتر از ۱۵ کلونیزاسیون شدید.^{۱۲}

داده‌ها پس از گردآوری و دسته‌بندی، توسط SPSS software version 22 (IBM SPSS, Armonk, NY, USA) Pearson Chi-square test و Fisher's Exact test با اطمینان ۹۵٪ استفاده گردید. همه آزمون‌های آماری در سطح معنادار $P \leq 0.05$ انجام شدند و به عنوان معنادار محسوب گردید.

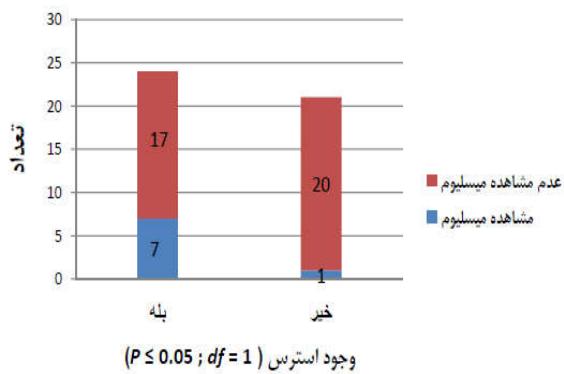
یافته‌ها

تعداد ۴۵ بیمار مبتلا به درماتیت سبورییک که وارد مطالعه شدند، به پنج گروه سنی تقسیم گردیدند. کمترین سن بیمار ۹ سال و بیشترین آن ۵۹ سال بود. بیشترین بیماران در گروه سنی ۲۰-۳۰ قرار داشتند (۴۰٪) و بیشترین بیمار از لحاظ جنسیت مردان بودند (۶۷٪). بیشتر بیماران ساکن شهر (۸۴٪) بودند. میزان کلونیزاسیون در حالت کلی در بیماران مبتلا به درماتیت سبورییک مراجعه‌کننده به آزمایشگاه براساس نمودار ۱ می‌باشد (شکل ۱). از نظر میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا، حالت شدید کلونیزاسیون بیشتر در گروه سنی ۲۰-۳۰ سال بود (۷۷٪)، اما بین

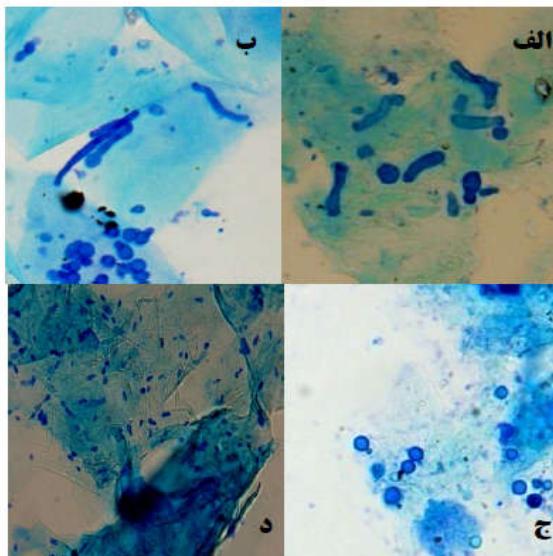
باعث سهولت رشد آن می‌شوند.^{۱۳} گونه‌های مالاسزیا آنزیمی به نام لپیاز تولید می‌کنند و این مخمرها از لپیاز برای تجزیه سبوم استفاده کرده و ماده مرکبی به نام اسید اولییک تولید می‌کنند و این اسید وارد سطحی ترین لایه پوست سر می‌شود و روند تغییر سلول‌های پوست سر و تکثیر بیش از حد سلول‌ها را در افراد مستعد، تسريع کرده و در نهایت شوره سر تشکیل می‌شود و باعث خارش و پوسته پوسته شدن ناحیه مبتلا می‌گردد.^{۱۴} با توجه به صنعتی شدن روش زندگی مردم امروزه عوامل بسیار دیگری نیز در ایجاد درماتیت سبورییک دخالت دارند، مانند استرس‌های روحی و روانی، وراثت، اختلالات هورمونی، مصرف برخی داروها، کمبودهای غذایی، آسیب‌هایی که به پوست سر وارد می‌شوند، مانند سشور کشیدن‌های مکرر، فر، رنگ و مش کردن مکرر، شامپوهای قوی و رعایت نکردن بهداشت پوست سر.^{۱۵} افون بر این شرایطی مانند ایدز، مصرف آنتی‌بیوتیک، حاملگی و مصرف استروییدها می‌توانند از ۳۳ تا ۸۳٪ باعث ایجاد و تشدید درماتیت سبورییک گردند.^{۱۶} با توجه به فلور نرمال بودن مالاسزیا در پوست سر و صورت افراد، تشخیص حالت تکثیریافته و تهاجمی مخمر دارای اهمیت بوده و کلید درمان محسوب می‌شود. بنابراین هدف از این مطالعه، بررسی میزان کلونیزاسیون مالاسزیایی مطابق با استانداردهای تعیین شده در بیماران مبتلا به درماتیت سبورییک بود.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی-مقطعی به مدت یک‌سال از دی ۱۳۹۴ تا دی ۱۳۹۵ در آزمایشگاه فارج‌شناسی پزشکی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران صورت گرفته است. جمعیت مورد مطالعه آن افراد مبتلا به درماتیت سبورییک بودند که پس از تأیید توسط متخصص پوست جهت دریافت نمونه از ضایعات پوست سر و صورت، از گروههای سنی مختلف و از هر دو جنس به آزمایشگاه مراجعه کرده بودند. مشخصات کامل بیماران شامل ثبت علایم کلینیکی در سر و صورت مانند قرمzi، التهاب و پوسته‌ریزی، سن، جنس، محل سکونت، سابقه وجود یا عدم وجود فاکتورهای زمینه‌ای (دیابت، استرس، تعریق، آرژی، تغذیه چرب، سایر امراض پوستی)، مصرف داروهای خاص و ابتلا به سایر بیماری‌های خاص) در پرسشنامه مخصوص ثبت گردید. سپس از بیماران دارای شرایط لازم

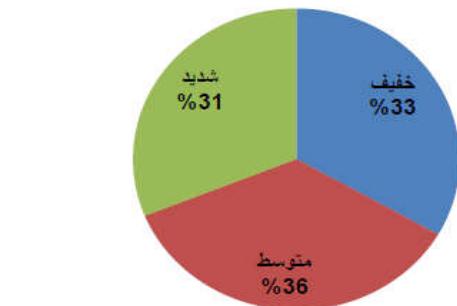

نمودار ۳: مشاهده میسلیوم در نمونه مبتلایان به درماتیت سبوریک که دچار استرس بودند

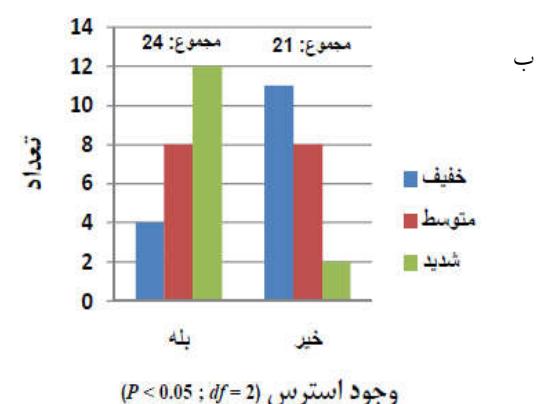
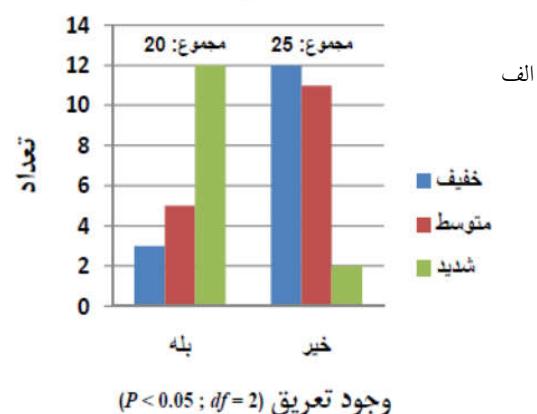

شکل ۱: ویژگی های مورفولوژیک مالاسزیا در لام مستقیم میکروسکوپی بیماران مبتلا به درماتیت سبوریک (بزرگنمایی $\times 400$)
الف و ب: اشکال مختلف میسلیومی به همراه کلونیزاسیون مالاسزیا، ج: حالت کلونیزاسیون متوسط مالاسزیا، د: حالت کلونیزاسیون شدید مالاسزیا

میزان کلونیزاسیون و گروه سنی رابطه معنادار آماری مشاهده نگردید ($P > 0.05$). همچنین در مقایسه جنسیتی حالت شدید میزان کلونیزاسیون در مردان بیشتر از زنان بود (۱۷/۷٪ در مقابل ۱۳/۳٪)

نمودار ۱: میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در بیماران مبتلا به درماتیت سبوریک بر اساس درجات تقسیم‌بندی شده

نمودار ۲: میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در مبتلایان به درماتیت سبوریک
الف: میزان کلونیزاسیون بر حسب وجود تعریق، ب: میزان کلونیزاسیون بر حسب وجود استرس

در مطالعات انجام شده توسط Hedayati و همکاران^{۱۴} و Tarazooie و همکاران^{۱۵} در خصوص میزان کلونیزاسیون بر حسب محل ضایعات شامل پوست سر، صورت و یا بالا تنہ، بیشترین میزان مخمر در پوست سر مشاهده شد. در این مطالعه نیز به علت محدود بودن میزان پوسته در قسمت های صورت و تنہ، در تمام نمونه ها، از پوست سر نمونه برداری گردید و در موارد بسیار کمی که امکان نمونه برداری از صورت و بالا تنہ وجود داشت، پوسته های این نواحی نیز در پوسته های سر ادغام شد و به دلیل درصد بسیار کم مورد ارزیابی جداگانه قرار نگرفت. اما آنچه مسلم است در پوست سر به دلیل وجود میزان بالای غدد سباسه، میزان مخمر بیشتر از سایر نواحی می باشد.^{۱۶}

بیشترین میزان کلونیزاسیون شدید در بین گروه سنی ۲۱-۳۰ سال مشاهده شد که این شدت حضور می تواند به دلیل سن افراد باشد که در این سن غدد سباسه آنان فعال می باشد و باعث فراهم شدن محیط مناسب جهت رشد قارچ شده و تکثیر بیشتر را سبب می شود، اما رابطه معنادار آماری بین میزان کلونیزاسیون و گروه سنی مشاهده نگردید ($P=0.05$)، که نتیجه این مطالعه با بررسی Lee و همکاران در کره جنوبی،^{۱۷} Mahmoudi^{۱۸} Zareei^{۱۹} و همکارانشان^{۲۰} در ایران همخوانی دارد.

همچنین بیشترین حالت شدت کلونیزاسیون در بین مردان بود، هرچند بین میزان کلونیزاسیون و جنس رابطه معناداری مشاهده نگردید ($P=0.06$)، و به نظر می رسد تفاوت در هورمون های جنسی، ارتباطی به ترکیب سبوم و استفاده انتخابی قارچ از یک ترکیب خاص هورمونی برای رشد خود ندارد و این افزایش به دلیل آن است که به دلیل فعالیت بیشتر مردان و همچنین وجود تعداد بیشتر غدد سباسه در مردان و وجود هورمون هایی مانند دهیدرو تستوسترون که ترشح سبوم را تحریک می کند، باعث تکثیر بیشتر قارچ در بین مردان می شود^{۲۱} و این نتیجه مطابق با مطالعه Lee و همکاران در کره جنوبی^{۲۲} و Zhang و همکاران در چین^{۲۳} و Zareei و همکاران^{۲۰} در ایران می باشد.

با توجه به عدم وجود رابطه معنادار بین محل سکونت و میزان کلونیزاسیون ($P=0.04$), این مطلب می تواند گویای بالا رفتن سطح بهداشت در روستاهای کشور و عدم تفاوت سطح بهداشتی شهر و روستا باشد. هر چند که در این مطالعه شدت حضور مخمر بیشتر در

($P=0.01$). در بین ساکنین شهر، کلونیزاسیون شدید بیشتر از ساکنین روستا بود (۲۴٪ در برابر ۲۲٪). در خصوص تأثیر فاکتور زمینه ای تعریق، در ۱۲ از ۱۴ مورد کلونیزاسیون شدید، مبتلایان دچار تعریق بودند (۸۵٪) که رابطه معناداری بین میزان کلونیزاسیون و تأثیر مشاهده گردید ($P=0.01$) (نمودار ۲-الف). همچنین در خصوص تأثیر فاکتور زمینه ای استرس، در ۱۲ از ۱۴ مورد کلونیزاسیون شدید، مبتلایان دچار استرس بودند (۸۵٪) و رابطه معناداری بین میزان کلونیزاسیون و استرس مشاهده گردید ($P=0.002$ -ب). در خصوص تأثیر فاکتورهای زمینه ای دیگر مانند آرژی ($P=0.08$)، تغذیه چرب ($P=0.05$)، ابتلا به دیابت ($P=0.03$)، وجود بیماری های خاص ($P=0.05$) و مصرف داروهای خاص ($P=0.07$) بر روی میزان کلونیزاسیون، رابطه معنادار آماری مشاهده نشد.

در هشت مورد از بیماران (۱۷٪)، افزون هر کلونیزاسیون مخمر، در لام مستقیم میکروسکوپی، میسلیوم (حالت تهاجمی قارچ) نیز مشاهده گردید (شکل ۱) و در پنج از هشت مورد مشاهده میسلیوم، مبتلایان دارای کلونیزاسیون شدید بودند (۶۲٪).

در خصوص تأثیر فاکتور زمینه ای استرس، در هفت از هشت مورد مشاهده میسلیوم، مبتلایان دچار استرس بودند (۸۷٪) و رابطه معناداری بین مشاهده میسلیوم و استرس مشاهده گردید ($P=0.03$) (نمودار ۳).

بحث

در پژوهش کنونی نتیجه آزمایش مستقیم در ۱۰۰٪ موارد مثبت شد که مشابه مطالعات Zareei و همکارانشان در ایران می باشد.^{۱۴} هرچند، میزان کلونیزاسیون در افراد، تحت تأثیر فاکتورهای دیگری مانند سن، جنس و فاکتورهای مانند تعریق و استرس بود و نتایج مختلفی به دست آمد ولی کلونیزاسیون مالازیا در مبتلایان به درماتیت سبوریک مسجل گردید و در ۶۶٪ موارد میزان کلونیزاسیون از حالت متوسط تا شدید گزارش گردید (نمودار ۱). این نتیجه نیز مشابه نتایج مطالعات Zareei و همکارانشان بود که در آن ها نیز نتایج بالای ۵۰٪ گزارش شده بود.^{۱۸} او^{۲۰} همچنین بر اساس مطالعات انجام شده در خارج از ایران که میزان کلونیزاسیون مالازیا در مبتلایان بیشتر از حد نرمال بود، با مطالعه کنونی مطابقت دارد.^{۲۱}

بیماری شرایط برای تهاجم بیشتر فراهم تر است و تغییر شکل از حالت مخمری به تهاجمی، باعث تشدید شکل کلینیکی درماتیت سبوریک خواهد شد، زیرا میسلیوم با توانایی نفوذ به پوست باعث پوسته ریزی بیشتر از یک طرف و از طرفی دیگر باعث تسهیل و تشدید پاسخ های ایمنی و بروز تظاهرات کلینیکی بیشتر خواهد شد.^۴

هرچند بین فاکتورهایی مانند سن و جنس با مشاهده میسلیوم رابطه معنادار آماری مشاهده نگردید ($P > 0.05$), اما در حضور وجود فاکتور استرس، در اینجا هم این فاکتور، مانند تأثیر در میزان کلونیزاسیون مخمر و تشدید آن، در ایجاد شکل میسلیومی و حالت تهاجمی قارچ دخیل بود و بین این فاکتور با تشکیل میسلیوم رابطه معنادار آماری مشاهده گردید ($P < 0.05$) (نمودار ۳).

همان طور که در بالا گفته شد، استرس باعث بالا رفتن کوتیکواستروپیدهای پلاسما شده و این عوامل مانع پوسته ریزی طبیعی پوست و از طرفی دیگر باعث تضعیف سیستم ایمنی می گرددند و این عوامل صرف نظر از ویژگی های تهاجمی گونه مخمر دخیل در بیماری، به احتمال شرایطی را به وجود می آورند که باعث تغییر شکل مخمر به حالت تهاجمی شده و در نتیجه باعث تشدید بیماری و بروز علایم کلینیکی می شود.^۵

با توجه به وجود رابطه های معنادار آماری بین مشاهده میسلیوم با فاکتور استرس، مدنظر قرار دادن آن در حین درمان بیماری درماتیت سبوریک لازم به نظر می رسد که می باشد به همراه درمان ضد قارچی، درمان هایی نیز به همراه آن جهت کاهش عارضه های یاد شده به عمل آید تا در نهایت باعث تخفیف بیماری درماتیت سبوریک شود.

میزان کلونیزاسیون مخمر مالاسزیا در مبتلایان به درماتیت سبوریک، در بیشتر موارد بالاتر از حد حالت نرم (خفیف) بود، که نقش ایولوژیک مخمر را حداقل در تشدید بیماری و بروز تظاهرات کلینیکی مورد تأکید قرار می دهد. فاکتورهایی مانند تعریق و استرس در تشدید کلونیزاسیون و تکثیر قارچ بسیار موثرتر می باشند. همچنین در تغییر شکل قارچ از حالت مخمری به حالت تهاجمی در بیماران مبتلا به درماتیت سبوریک این مطالعه تحت تأثیر فاکتوری همچون استرس بود.

سپاسگزاری: این مقاله حاصل بخشی از پایان نامه تحت عنوان "بررسی کلونیزاسیون مالاسزیایی در بیماران مبتلا به درماتیت

بین ساکنین شهر بود و نتیجه این مطالعه در این خصوص با مطالعه Hedayati Zareei و همکارانشان مطابقت داشت.^{۱۲}

در خصوص تأثیر فاکتورهای زمینه ای تعریق و نقش استرس در تشدید تکثیر مخمر، مطالعات مختلف انجام شده است. با توجه به اینکه ترشح غدد عرق و تعریق باعث مرطوب شدن پوست و باعث افزایش نفرودپذیری پوست و مستعد شدن آن نسبت به کلونیزاسیون و نفوذ قارچ می شود و از طرفی باعث عدم ریزش پوسته ها به طور طبیعی می گردد، این امر باعث بقا، رشد و تکثیر بیشتر قارچ در سطح پوست می شود.^{۱۳} در پژوهش کنونی نیز رابطه معنادار آماری بین وجود تعریق در بین مبتلایان به درماتیت سبوریک و تشدید میزان کلونیزاسیون مخمر مشاهده گردید ($P < 0.05$) (نمودار ۲-الف) که تأییدی بر مطالعات پیشین بود.

همچنین وجود استرس در بیماران مراجعه کننده مورد ارزیابی قرار گرفت که تعدادی از بیماران از نظر داشتن استرس تحت نظارت متخصص روانپرشنگی بودند و رابطه معنادار آماری بین وجود استرس با میزان کلونیزاسیون مخمر مشاهده گردید (نمودار ۲-ب).^{۱۴} از آنجایی که استرس از یک طرف باعث ترشح غدد عرق شده و تعریق هم براساس مکانیسم پیش تر گفته شده باعث تشدید کلونیزاسیون و تکثیر بیشتر قارچ می شود، و از طرفی دیگر استرس باعث بالا رفتن کوتیکواستروپیدهای پلاسما شده و این عوامل مانع پوسته ریزی طبیعی پوست و تضعیف سیستم ایمنی می گرددند، همه این عوامل دخیل در بقا قارچ و تکثیر بیشتر آن می شود که در نتیجه باعث تشدید بیماری و بروز علایم کلینیکی می شود.^{۱۵}

در پژوهش کنونی در آزمایش مستقیم که با رنگ آمیزی متیلن بلو به عمل آمد، در ۱۷٪ موارد، افزون بر اشکال مخمری، هایف نیز در حالت های کلونیزاسیون متوسط و شدید مشاهده گردید و بیشترین موارد هم در موارد کلونیزاسیون شدید بود. بروز این حالت از مورفولوژی مخمر، نشان دهنده حالت تهاجمی مخمر می باشد. به طور طبیعی در ۶-۷٪ افراد سالم در پوست سر شکل میسلیومی یافت می شود^۶ ولی با توجه به نتیجه به دست آمده در این مطالعه، می توان گفت که در بیماران مبتلا به درماتیت سبوریک تهاجم قارچ افزایش دارد. از آنجاکه در مطالعات دیگر هم در مبتلایان به درماتیت سبوریک مشاهده میسلیوم در بررسی میکروسکوپی گزارش گردیده است،^{۱۶} صرف نظر از ویژگی های تهاجمی خود مخمر، به نظر می رسد در این

۱۳۹۵/۱۱/۲۷ می باشد. با سپاس از همکاران محترم آزمایشگاه بیمارستان رازی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران که در انجام این پژوهه یاری رسان بوده اند.

سپوریک مراجعه کننده به آزمایشگاه قارچ‌شناسی پزشکی دانشکده بهداشت در سال ۱۳۹۴-۹۵" در مقطع کارشناسی ارشد مصوب دانشگاه علوم پزشکی تهران با کد ۹۳۱۲۳۵۲۰۰۱ در تاریخ

References

1. Taheri Sarvtin M, Abastabar M. Malassezia species in dermatology: A review. *Dermatol Cosmet* 2015;6(1):58-74.
2. Dessinioti C, Katsambas A. Seborrheic dermatitis: etiology, risk factors, and treatments: facts and controversies. *Clin Dermatol* 2013;31(4):343-51.
3. Zaini F, Mahbod ASA, Emami M. Comprehensive Medical Mycology. 4th ed. Tehran: Tehran University publications; 2013.
4. Rippon JW. Medical Mycology. 3rd ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 1988. P. 155.
5. Markham U. Managing Stress: The Stress Survival Guide for Today. 3rd ed. Boston: Element Books Inc.; 1995.
6. Taheri Sarvtin M, Shokohi T, Hedayati MT. Malassezia species in skin diseases. Tehran, Iran: 4th Annual Students Research Congress; 2013.
7. Faergemann J. Pityrosporum species as a cause of allergy and infection. *Allergy* 1999;54(5):413-9.
8. Lee YW, Byun HJ, Kim BJ, Kim DH, Lim YY, Lee JW, et al. Distribution of malassezia species on the scalp in korean seborrheic dermatitis patients. *Ann Dermatol* 2011;23(2):156-61.
9. Prohic A, Jovovic Sadikovic T, Krupalija-Fazlic M, Kuskunovic-Vlahovljak S. Malassezia species in healthy skin and in dermatological conditions. *Int J Dermatol* 2016;55(5):494-504.
10. Faergemann J. Management of seborrheic dermatitis and pityriasis versicolor. *Am J Clin Dermatol* 2000;1(2):75-80.
11. Zareei M, Hashemi SJ, Kordbacheh P, Daie Ghazvini R, Zibafar E, Borjian Borujeni Z. Microscopic examination in quantifying of Malassezia yeast in scalp and rapid diagnosis of fungi invasive condition. *Tehran Univ Med J* 2013;71(5):345-9.
12. Leeming JP, Notman FH. Improved methods for isolation and enumeration of Malassezia furfur from human skin. *J Clin Microbiol* 1987;25(10):2017-19.
13. Zhang H, Ran Y, Xie Z, Zhang R. Identification of Malassezia in Patients with seborrheic dermatitis in china. *Mycopathologia* 2013;175(1-2):83-9.
14. Hedayati MT, Hajheydari Z, Hajjar F, Ehsani A, Shokohi T, Mohammadpour R. Identification of Malassezia species isolated from Iranian seborrhoeic dermatitis patients. *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2010;14(1):63-8.
15. Zareei M. Molecular study of Malassezia species in clinical samples using PCR-RFLP method and evaluation of their ability to biofilm formation before and after exposure to antifungal drugs [thesis]. Tehran: Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University; 2016. [Persian]
16. Jagielski T, Rup E, Ziolkowska A, Roeske K, Macura AB, Bielecki J. Distribution of Malassezia species on the skin of patients with atopic dermatitis, psoriasis, and healthy volunteers assessed by conventional and molecular identification methods. *BMC Dermatol* 2014;14:3.
17. Tarazooie B, Kordbacheh P, Zaini F, Zomorodian K, Saadat F, Zerati H, et al. Study of the distribution of Malassezia species in patients with pityriasis versicolor and healthy individuals in Tehran, Iran. *BMC Dermatol* 2004;4:5.
18. Gupta AK, Kohli Y, Faergemann J, Summerbell RC. Epidemiology of Malassezia yeasts associated with pityriasis versicolor in Ontario, Canada. *Med Mycol* 2001;39(2):199-206.
19. Gupta AK, Kohli Y, Summerbell RC, Faergemann J. Quantitative culture of Malassezia species from different body sites of individuals with or without dermatoses. *Med Mycol* 2001;39(3):243-51.
20. Zareei M. Identification of Malassezia species in scalp by using of morphologic characteristics and tween pattern [thesis]. Tehran: School of Public Health and Institute of Public Health Research, Tehran University of Medical Sciences; 2012. [Persian]
21. Heng MC, Henderson CL, Barker DC, Haberfelde G. Correlation of Pityosporum ovale density with clinical severity of seborrheic dermatitis as assessed by a simplified technique. *J Am Acad Dermatol* 1990;23(1):82-6.
22. Lee YW. Distribution of Malassezia Species on the Scalp in Korean Seborrheic Dermatitis Patients. *Ann Dermatol* 2011;23(2):156-61.
23. Mahmoudi Rad M, Miramin Mohammadi A, Tousi P. Identification of Malassezia species associated with seborrheic dermatitis using PCR-RFLP. *J Dermatol Cosmet* 2011;2(2):98-105. [Persian]
24. Thayikkannu AB, Kindo AJ, Veeraraghavan M. Malassezia: Can it be Ignored? *Indian J Dermatol* 2015;60(4):332-9.
25. Zareei M, Roudbar Mohammadi Sh, Shahbazi Sh. Molecular identification of Malassezia species with direct DNA extraction from scalp of patients with dandruff and seborrheic dermatitis. *J Pure Appl Microbiol* 2015;9(4):2781-8. [Persian]
26. Morishita N, Sei Y, Sugita T. Molecular analysis of malassezia microflora from patients with pityriasis versicolor. *Mycopathologia* 2006;161(2):61-5.

Evaluation of *Malassezia* yeast colonization rate in patients with seborrheic dermatitis

Sanaz Tajiki M.Sc.¹
Roshanak Daie Ghazvini
Ph.D.^{1*}

Seyed Jamal Hashemi Ph.D.¹
Ensieh Zibafar Ph.D.¹
Mir Saeed Yekaninejad Ph.D.²
Mahdi Zareei Ph.D.³
Zeinab Borjian Boroujeni
M.Sc.¹

1- Department of Medical Mycology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3- Department of Health, Rescue and Treatment of Iran Police Force, Tehran, Iran.

Abstract

Received: 08 Jul. 2017 Revised: 03 Dec. 2017 Accepted: 08 Dec. 2017 Available online: 09 Dec. 2017

Background: Seborrheic dermatitis (SD) is a chronic dermatitis with 1-3% prevalence and even with 33-83% in immunocompromised patients. Often, because of some of predisposing factors, abnormal proliferation of *Malassezia* yeasts (as a normal flora) is seen in patients that lead to observation of clinical symptoms in their bodies. The aim of this study was to evaluate of *Malassezia* yeasts colonization rate in patients with seborrheic dermatitis that has key importance to appropriate treatment.

Methods: This descriptive cross-sectional study was carried out during one-year period from January 2015 to February 2016 on 45 patients. According to the sample size formula, after visiting by a dermatologist and refer to the Medical Mycology Laboratory, Tehran University of Medical Sciences, patients were subjected to mycological examinations schedules. After recording the clinical symptoms and their specifications, sampling from all patients' lesions was performed with sterile scalpel and a piece of scotch tape. Direct smears were prepared with 10% potassium hydroxide as a fungal clearing solution (KOH) and stained with methylene blue. The presence and rate of *Malassezia* yeast colonization was determined according to the standard procedures by direct microscopic examination.

Results: From a total of 45 under studied patients, 66.7% had moderate to severe colonization of *Malassezia* yeast. In existence of sweating and stress factors, severe colonization with significant differences was seen ($P < 0.05$). In 8 cases (17.7%), mycelium form of yeast was observed. The highest mycelium observation was seen in existence of stress with significant differences ($P < 0.05$).

Conclusion: In most of patients, yeast colonization rate was more than mild status, that emphasize on the etiological role of *Malassezia* yeasts at least as exacerbating factor in seborrheic dermatitis. On the other hand, the role of factors such as sweating and stress in inducing of severe colonization and invasive form of *Malassezia* yeasts in SD was confirmed, that should be considered to be treated as well as SD in therapeutic procedure.

Keywords: colonization, *Malassezia*, seborrheic dermatitis, stress, sweating.

* Corresponding author: Department of Medical Mycology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Poursina St., Ghods St., Keshavarz Blvd., Tehran, Iran.
Tel: +98 21 42933127
E-mail: rdaie@tums.ac.ir